

A javítás joga: legyen könnyebb és vonzóbb alternatíva a javítás

- A javítás mint lehetőség biztosítása a jótállási időszak lejártja után is, mégpedig megfizethető áron és észszerű időn belül
- Pótalkatrészek, javítási útmutatók és eszközök a fogyasztóknak
- Javítási utalványok és más pénzügyi ösztönzők a javítás népszerűsítésére
- Online felület, hogy a fogyasztók megtalálják a hozzájuk legközelebb eső javítóműhelyeket és a felújított cikkek értékesítő üzleteket

A most elfogadott szabályoknak köszönhetően jobban megéri majd, és könnyebb lesz a javíttatás, kevesebb hulladék képződik, és hátszelet kapnak a javítással foglalkozó vállalkozások.

Kedden a Parlament 584 szavazattal, 3 ellenében és 14 tartózkodás mellett elfogadta azt az irányelvjavaslatot, amely megerősíti a fogyasztók javításhoz való jogát. A szabályok egyértelműsítik a javítással összefüggő gyártói kötelezettségeket, és arra ösztönzik a fogyasztókat, hogy csere helyett javítással vagy javíttatással hosszabbítsák meg az általuk vásárolt termékek hasznos élettartamát.

A javítás mint kötelezettség

Az új szabályok értelmében a gyártóknak időben és megfizethető áron kell gondoskodniuk a meghibásodott termékek javításáról, valamint tájékoztatniuk kell a fogyasztókat a javításhoz való jogukról. A garanciális időszakon belül megjavított termékekre további egy évvel meghosszabbodik a jótállás, ezzel is arra ösztönözve a fogyasztókat, hogy ne a cserét válasszák.

Az uniós jog szerint a gyártók a jótállási időn túl is kötelesek lesznek megjavítani bizonyos közhasználatú háztartási készülékeket, ha azok még javítható állapotban vannak, így például a mosógépeket, a porszívókat, sőt az okostelefonokat is. Ezeknek a cikkeknek a listája idővel tovább bővíülhet. A javítás idejére a fogyasztók cserekészülékre tarthatnak igényt. Ha pedig egy adott cikket mégsem lehet megjavítani, első körben felújítottat kellene ajánlani helyette.

Tájékoztatás a javítás feltételeiről és a javítási szolgáltatásokról

A fogyasztók európai javítási tájékoztatók alapján össze fogják tudni hasonlítani, hogy a meghibásodás jellege szerint milyen áron, mennyi idő alatt és milyen feltételekkel vállalják az egyes szolgáltatók a javítást. Európai online platform jön majd létre, ahol a fogyasztók országokra lebontva könnyen megtalálhatják a helyi javítóműhelyeket, a felújított cikkek értékesítő, illetve a meghibásodott termékeket felvásárló üzleteket, valamint a közösségi javítási kezdeményezéseket (például a közösségi javítóműhelyeket).

A javítási piac felélénkítése

A szabályok célja egyfelől, hogy erősítsék az uniós javítási piacot, másfelől hogy letörjék a javítási költségeket. A gyártóknak a javításhoz pótalkatrészeket és eszközöket kell rendelkezésre bocsátaniuk, mégpedig méltányos áron. Nem alkalmazhatnak a javítást akadályozó szerződéses kikötéseket, illetve hardveres és szoftveres technikákat, különösen, ha független javítók által biztosított használt vagy 3D nyomtatással előállított pótalkatrészek felhasználásáról van szó. Nem

utasíthatják vissza továbbá a javítást kizárólag arra hivatkozva, hogy gazdaságilag nem éri meg, vagy mert korábban másvalaki javította az adott terméket.

A javítás mint megfizethető alternatíva

A költségek leszorítása érdekében a tagállamok mindegyikének legalább egyfajta ösztönzőt be kell vezetnie a javítás népszerűsítésére: javítási utalványokat és anyagi forrásokat biztosíthatnak, ismeretterjesztő kampányokat és tanfolyamokat indíthatnak, valamint támogathatják a javítással foglalkozó közösségi terek működését.

A jelentéstevő szerint

A jogszabályért felelős EP-képviselő [René Repasi](#) (S&D, Németország) így nyilatkozott: „A fogyasztóknak a termékek javításához való joga mostantól valósággá válik. Könnyebb és olcsóbb lesz a javítás az új, drága termékek vásárlása helyett. Ez jelentős teljesítmény a Parlament részéről, amely elkötelezett, hogy eszközöket adjon a fogyasztók kezébe az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. Az új jogszabály 12 hónappal meghosszabbítja a jótállást a javítás választása esetén, jobb hozzáférést biztosít a pótalkatrészekhez, valamint egyszerűbb, olcsóbb és gyorsabb javítást biztosít.”

A következő lépések

Az irányelv végső változatát a Tanácsnak is jóvá kell hagynia. Ha ez megtörtént, és megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a tagállamoknak 24 hónapjuk lesz a szabályok átültetésére.

Háttér

Az Európai Bizottság [szerint](#) a fogyasztási cikkek túl korai eldobása évente 261 millió tonna széndioxid-egyenértékű kibocsátást okoz, 30 millió tonna erőforrást emészt fel, és 35 millió tonna hulladékot termel az EU-ban. A fogyasztók emellett évente mintegy 12 milliárd eurót veszítenek azzal, hogy javítás helyett lecserélik a termékeket. Emellett az új szabályok várhatóan 4,8 milliárd euró növekedést és beruházást eredményeznek az EU-ban. A javításhoz való jogról szóló irányelv a [környezettudatos tervezésre](#) és a [fogyasztók zöld átállásra való felkészítésére](#) vonatkozó uniós szabályokat egészíti ki.

A jogszabály közvetlenül reagál a polgároknak az Európa jövőjéről szóló konferencián [megfogalmazott](#) igényeire. Konkrétabban az 5. javaslat (6), (7) és (10) bekezdése, valamint a 11. javaslat (2) bekezdése a fenntartható fogyasztásról, a fenntartható növekedésről és innovációról - egy „javítási” platform elindítása; a javításhoz való jog és a pótalkatrészekhez való hozzáférés előmozdítását célzó intézkedések bevezetése; uniós intézkedések a fogyasztók ösztönzése érdekében, hogy a termékeket hosszabb ideig használják; valamint a tervezett elavulás kezelése és a javításhoz való jog biztosítása.

REF: 20240419IPR20590

Sajtókapcsolat:

- Zalan Eszter, sajtóreferens
- +32 228 40081 (BXL)
- eszter.zalan@europarl.europa.eu

Eredeti tartalom: Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/13080/a-javitas-joga-legyen-konnyebb-es-vonzobb-alternativa-a-javitas/>